

HUU KOGUJA 3 (25) 1995

INFOLEHT KOLLEKTSIONÄARIDELE

Hrub 6 korda aastast

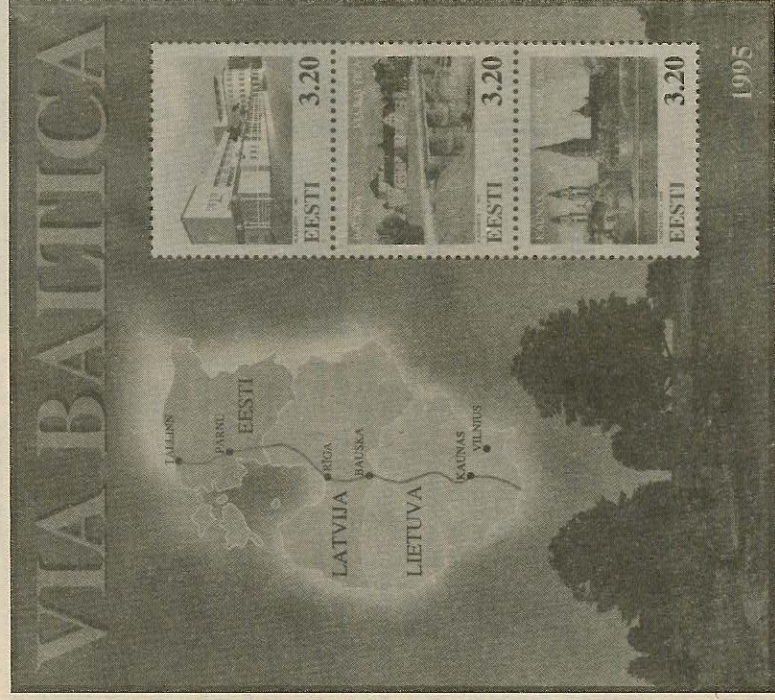
Uued postmargid

20. aprill oli esimeseks margipäevaks ja nimelt VIA BALTICA margi ning margiploki esimeseks kasutuspäevaks kõigis kolmes Balti riigis. Eestil oli margi väärtuseks 1.70 krooni, Lätil 8 santimi ja Leedul 20 centi.

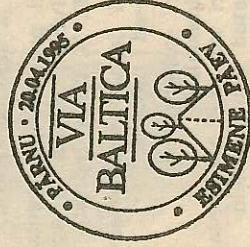
Ühtse kujundusega margiploki on kolm marki, milliste väärtuseks Eestis a' 3.20 krooni, Lätil 18 santimi ja Leedul 1 liitas.

Margid lasti välja Balti mootoritöö — Via Baltica tutvustamiseks, mis kulgeb läbi kolme Balti vabariigi Põhja-Euroopast Kesk-Euroopasse.

Eestil postmargil on kujutatud 1930-ail aastail arhitektide O. Siinmaa ja A. Soansi projekti järgi ehitatud Pärnu rannahotelli. Hoone on renoveeritud 1994. aastal.

Margi (098-03-1995) kujundas Marko Kekišov. Hammastus 14x14. Poodgen 5x10. Tiraaž 1 miljon. Ofsettrükk. Trükitud Inglismaal. Margiploki tiraaž on 96 000. Esimese päeva tembeldus toimus Pärnus.

Järgmine väljaanne (089-04-1995) EUROOPA-mark väärtusega 2.70 krooni ilmus 4. mail. Kunstnik Henno Arrak. Hammastus 14x14. Poodgen 10x5. Tiraaž 1 miljon. Trükkida Vaba Maa.

Mark lasti välja Ühinenud Rahvaste Organisatsioonil 50. aastapäeva tähistamiseks. Eesti kuulub ÜRO-sse 17. septembrist 1991.

Mark ilmus fasismiwangide vabastamise 50. aastapäeva tähistamiseks.

1. juuni oli ÜRO JUUBELIMARGI (090-05-1995) väljalaskapäevaks. Väärtus 4.00 krooni. Kujundas Evelin Kasikov. Hammastus 14x14. Poodgen 5x10. Tiraaž 700 000. Trükoja Vaba Maa ofsettrükk.

Uued eritemplid

Mai lõpus, 27. 05 oli Narvas kasutusel plaanipärane eritempel Narva linna 650. aastapäeva tähistamiseks.

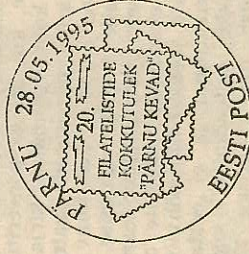
Eritempli kujundasid Kalju Mütür ja Aleksander Malõško. Eritümbriku kavandas Jaan Saar.

NARVA 27.05.1995 - EESTI POST

650 aastat Narva linnaõigusi!

Kohe järgmisel päeval, 28. 05. toimus Pärnus 20. illevabariigiline filatelistide ja kollektsionääride kokkutulek «Pärnu Kevad», kus oli samuti kasutusel eritempel.

Eritempli ja eritümbriku kujundas kunstnik Piret Jürisoo.

FINLANDIA 95

Maailmanäitust käis avamas Soome Eduskunna spiker Riitta Uosukainen.

Muljeid maailmanäitusest

Maailmanäitus FINLANDIA'95 ja rahvuslik näitus FINPOSTA'95 pak- kused kokku sellise annuse filatelist- likku informatsiooni, et paaripäeva- se külastusega oli sellest võimalik ammutada vaid tibatilluke osa. See oli ette teada, ning seepärast ostsin näituse paika jõudmisel kõigepealt näituse kataloogi. Stendide ja müü- gilehtide vahele tormamise asemel otsisin kataloogist välja ning mär- kisin üles mind kõige enam huvita- nud eksponaatide järjenumbrid. Al- les selle eeltöö järel alustasin teh- tud märkmete abil näitusekogudega tutvumist. Keskendusin ainult ka- vandatuga tutvumisele ja kõige üle- jäänu peale oma tähelepanu ei rai- sanud. Kuna näituse vaatamine vä- sitab tublisti nii vaimu kui ka silmi, siis nende ressursside kasutamisse tuli suhtuda säästlikult.

Kui temaatilises filateliaas on ju- ba mõnda aega püütud lehtede pin- da ära kasutada maksimaalselt, siis traditsioonilise filateliaas ning posti- ajaloo klassis oldi ses suhtes tun- tavalt tagasihoidlikumad. Sel näitu- sel hakkas aga senisest rohkem sil- ma postiajaloo kogusid, mille lehed olid peaaegu nüisama tihedalt täide- tud. Lisandunud oli seejuures eel- kõige selgitavat teksti. On täiesti tavaline, kui iga eksponeeritud saa- detise kohta pannakse kirja lähte- ja sihtkoha nimetused, saatmise ja saabumise ajad, kasutatav tariif ning selle tariifi kehtimise ajapi- rid. Lisaks muu selgitav teave. See- ga on eksponaat vaatajate ning ka hindajate jaoks palju põhjalikumalt lahti kirjutatud ja ei eelda enam põhjalikke eelteadmiste olemasolu kogu sisu ning väärtuse mõistmi- seks. Niisugune eksponaat pakub ka palju paremaid võimalusi teadmiste täiendamiseks. Järelikult ei piisa

vaid väärtuslike objektide esitami- sest, vaid tuleb neid ka kõikehaara- valt tutvustada.

Heaks näiteks selles osas olid tun- tud saksa filatelisti ning postiaja- loo uurija Harry von Hofmanni Läti postmargileelset aega ja Tsaari- Venemaa tähtsaaadeti käsitlevad eksponaadid.

Eesti postiajalugu tutvustavad kogud Bror-Erik Sahlstedt'ilt, Ants Linnardilt, August Leppäit ja Kai- jula Saarelt olid varem nähtud. See- tõttu pakkus sedakorda suuremat huvi USA filatelisti Valentins Da- bolsi eksponaat Liivimaa postiaja- loost. Kogus leidus arvukalt huvita- vaid postisaadeti paljudest Eesti paikadest.

Seekord olid korraldajad otsusta- nud loobuda piletimüügist ja näitu- se vaatamise eest raha ei võetud. Küllap kaeti korralduskulud (mis kindlasti polnud väikesed) sponso- rite ning arvukate müügifirmade poolt. Raske on öelda, kui palju see suurendas külastajate arvu, aga huvilisi jagus nii tohutusse stendide labürinti kui ka müügilehtide juurde. Usutavasti saame varsti teada, kui- das see vaba sissepääs end nii suu- re ürituse puhul õigustas.

Näitusega kaasnes ulatuslik üri- tuste programm. Laste jaoks oli ko- hale tulnud Jõuluvana postkontor, sai juonistada margikavandeid (mis sealsamas teistele vaatamiseks välja pandi) ja omandada algteadmisi fi- lateelia kõigipoolelt. Juba kogenu- matele toimusid loengud ja mõtte- vahetused väga erinevatel teemadel.

Paris spetsiaalele ja mitmesugustele funktsionääridele korraldati kokku- tulekuid nõupidamisi ja vastuvõtte. Nii ei jäänud tähelepanuta keegi, kes kohale oli tulnud.

Näituse külastajate hulgas oli vä- ga populaarne näituse pass. See oli väike raamatuke, milles oli lehe- küng iga riigi kohta, kust oli posti- esindus näitusele. Lisaks riigi lühi- tutvustusele oli lehtedel piisavalt vaba ruumi vastava maa postmargi- kleepimiseks ja postitempliga kus- tutamiseks. Selleks tuli kõik posti- esindused läbi käia, igal pool meele- pärane mark välja valida, see ära osta, passi kleepida ning tembeleda lasta. Tulemuseks sai igauks oma- näolise suveniiri, mis kindasti aitab kaasa huvi tekkimisele postmarkide vastu.

Kokkuvõtteks tahaksin esile tõsta põhjanaabrite filateliaelu kõrget taset, mis võimaldab edukalt läbi viia sellist filatelia suurüritust. Ri- damisi kohalike klubinäitusi, regu- laarsed rahvuslikud näitused ja aeg- ajalt toimuvad rahvusvahelised näi- tused kujundavad aastatega külas- tajate, osalejate ja korraldajate selts- konna, kellele ja kellele sellist näi- tust tehakse. Filatelia arengutase- mega Eestis ei tahaks siinkohal paralleelse tõmbarna hakata.

ELMO VIIGIPUU

Tulemused

Maailmanäituse eriauhinnad võit- sid:

RAHVUSLIKU ERIAUHINNA — Göran NYKVIST «Soome tervik- asjad 1845—1884»;

RAHVUSVAHELISE SUURE AU- HINNA — Francois Xavier PIAT,

Prantsusmaa «Krimmi sõda 1853—1856»;

FINLANDIA '95 SUURE AUHIN- NA meistrisarjas — Knud MOHR, Taani «Taani ja vürstiriigid».

Näituse žürii töötas 6 brigaadiga: neli hindas postiajaloo-alaseid ko- gusid ja kaks tervikasju.

Žürii presidendina tegutses soom- lane Juhani Pietilä ja aupresiden- dina D. N. Jatia Indiast.

Žürii jagas osavõtjatele välja järgmised medalid:

suuri kuldmedaleid	12
kuldmedaleid	70
suuri kullatud hõbemedaleid	106
kullatud hõbemedaleid	122
suuri hõbemedaleid	110
hõbemedaleid	53
hõbetatud pronksmedaleid	19
pronksmedaleid	7

Kõige enam — 4 suurt kuida läks Inglismaale, kolm USA-sse ja vaid üks Põhjamaadesse — Rootsi. Kuldmedaleist said juba osa ka soomlased: H. Pahman «Soome 1866—1886» ja G. Nykvist «Soome tervikasjad 1845—1884».

Kuldmedali sai ka «Läti eelkäi- jad», mille omanikuks sakslane H. von Hofmann.

Järgmise astme — suure kullatud hõbemedali sai ka üks eesti-tema- line kogu — soomlase B.-E. Sahl- stedti «Vene post Eestis 1721—1918».

Soomlastest said samavärvi medali veel J. Sundman ja A. Pulkinen. Eriti palju võitsid põljajanaabrid kuulatud hõbemedaleid — kokku üheksa.

Suure hõbemedali vääriliseks tunnustati seekord Ants Linnardi «Tallinna Post» ja meie filatelistide seas hästi tuntud A. Leppä «Eesti Posti» ajalugu 1918—1945».

Ka üks hõbemedal tuli Eestisse. Selle võitis viljandlane Kaljuia Saare oma koguga «Viljandi — postiti ajalugu 1783—1941». Seda võib maailmanäitusel esmakordselt esinenuid kogu kohta lugeda suureks eduks. Jääb loota, et hr. Saare ei jää saavutatule pidama, nagu meie eelnevad edukalt maailmanäitustel startinud. Kiiresti areneva maailma-filatelija taustal tähendab see kohest tagasiminekut.

Maailmanäituse hindamistulemuste põhjal võib järjekordselt nentida, et mõõdas on ajad, kus kulla võitmiseks piisab unikaalsest materjalist. Järjest rohkem jälgivad žürii liikmed FIP-i suuniseid, kus peamõhk materjali läbitöötamisel, uurimustele töö ja teadmistel. Just viimastele ongi meie senised «korvifeed» ülalet alla vaadanud. Teaduste tase tõuseb loomuikult iga aastaga ja sellega sammu pidamiseks tuleb teha pidevalt tööd.

Võltsingud näitusel

Filatelieakullad nagu muudki MM-kuldmedalid on ahvatleivad ja mitte kõik ei suuda vastu panna kiusatusele. Appi võetakse ka keelatud vahendid. Filatelias on selleks võltsingud.

Võltsinguid võib kogemata sattuda igale kogujale. Need avastatakse kogunud filatelisti poolt tavaliselt juba esimesel põhjalikul vaatusel ja kõrvaldatakse kogust. Kui aga filatelist teadlikult lülitab oma näitusekogusse võltsitud eksemplari, on tegu pettusega.

Näituse žürii karistab ühe võltsingu leidmisel kogu hinde alandamisega ühe medali astme võrra. Kolme või enama võltsingu leidmisel näitusekogust, kõrvaldatakse see tavaliselt konkurentsisist.

FINLANDIA '95 ekspertide nõukogu töötas tuntud inglise spetsialisti Patrick Pearsoni juhtimisel. Umbes 20 kaheldava objekti seast olevat võltsinguteks tunnustatud 2 Reveli nn. bänderolltempliit, mida kasutati Tallinnas aastail 1708—1710.

Ühe «Reveli» omanik lubas komisjoni otsuse peale kindlasti protesti esitada. Aeg selgitab välja tõe. Kui kontroll teostatakse templivärvi spektraalanalüüsi teel, ei saa tulemuses olla enam mingit kahtlust.

Näituse komertspoleelt

Juba varakult oli välja kuulutatud, et näituse puhul sõidavad kohale paljud Euroopa ja Ameerika tuntumad filateliefirmad. Nii see ka oli. Olid kohalikud, olid väga rikkalikke valikutega Rootsi ja inglise firmad, olid Ameerika ja muudugi Saksa, Prantsuse, Itaalia ja Sveitsi firmad.

See oli ainulaadne võimalus saada mitmekülgset materjali kogude täiendamiseks. Siin kulus aga märjaks ära filateliealaane asjatundlikkus. Segamini ehtsatega võis kohata ka kaheldava väärtusega, vigadega, võltsitud või lausa fantaasia-väljandeid. Sageli oli erinevate müüjate hinnavahe kümne-, võib-olla üksikjuhtudel isegi ligi sajakordne. Teadmine maksis siin kõvasti.

Eesti materjali oli liikvel päris palju ja just selle hulgas oli palju küstava väärtusega ja veelgi enam ülemääraselt kõrge hinnaga posti-lähetusi. Selliseid «lihtvõltsinguid», nagu meil mõne mehe albumis kok-

kutulekul massiliselt esineb, üldreeglina ei olnud. Kahtlase väärtusegapanõtsaadetiste koheseks äratundmiseks on vaja tunda posti-tariffe, postiajalugu ja palju-palju muud. Kõik see ladestub koos kogemustega selleks peaaegu alati eksimatuks intuitsiooniks: «See tundub olevat kahtlane». Hillisem põhjalikum uurimine annab kinnitust hoopis ootamatute lisadetailide näol kasvõi lähetuse mittefilatelistlikult poolelt.

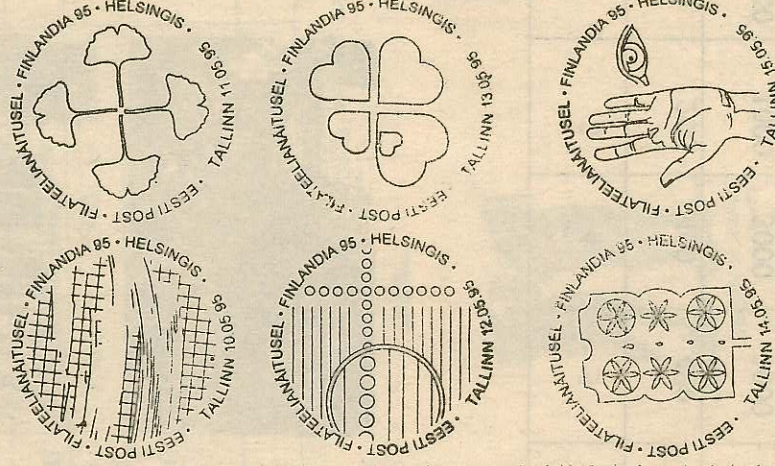
Kohal olid ka väga paljude riikide postivalitsused oma müügiesindustega. Teiste seas ka Eesti Postmark. Käisin nende müügipunkti tihtri mööda ja kunagi ei olnud letesine tühi. Eesti Postmarki esindajail oli kogu aja tuli takus. Siski tundus, et klientidid lahtusid kõik rahuldutult.

Samal ajal oli kõrval paljude riikide esinduste lettide ees päevade viisi tühjus.

Kilde näitusel

Näituse pressikeskuses oli akrediteeritud 53 Soome ja 39 välismaa ajakirjanikku. Kõik pressikeskuse teenused olid ajakirjanikele tasuta: näituse kataloogid, informaterjal, paljundamine, fotomaterjalid jne.

Eesti Postmargi müügiesindusel oli maailmanäitusel kasutusel igal päeval erinev eritempel. Esitame need ajalises järjestuses.

Maailmanäituse kultuuriprogrammis olid intervjuid paljude Soome omaaegsete spordikorvifeedega, kes hiljem jagasid ka autogramme: Juhana Kankkunen, Timo Mäkinen, Marja-Liisa Kirvesniemi, Riitta Saalin, Veikko Kankkonen, Veikko Hakulinen, Tiina Lillak, Lasse Viren jt. Intervjueerijaks oli praegu juba paar aastat pensionil olev Soome Raadio sporditoimetuse ülem, legendaarne Voitto Raatikainen.

Soome Postimuuseum asub nüüd Helsingi Postimaja ruumides. Muuseumi rikkalikkus raamatukogus võis igal näitusepäeval kohata mitmeid välisfilatelite oma teadmisi täendamas.

Maailmanäituse kõrval toimunud rahvusliku tasemega näitusel FINPOSTA '95 anti välja 7 kuldmedalit 3 nendest said soomlased: Juhani Olamo, Olli Wuorensola ja Terttu Österman.

Eesti vaataja jaoks oli Finpostal huvipakkuvaimaks kaks Eesti tempelmarkide kogu: Elmar Ojaste «Tempelpaberid, tempelmargid ja muud maksumargid Eestis 1688—1944», hinnati suure vermeili vääriliseks ja B.-E. Saarineni «Eestis kasutatud tempelmargid 1900—1994» suure hõbemedaliga.

Vermeili sai ka R. Graeffe (Soomel) «Näited Eesti postmarkide kasutusest aastail 1918—1941».

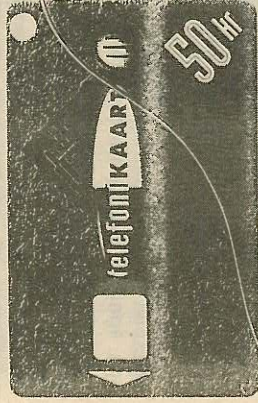
Neljas eestialeline kogu oli Olavi Sahlbergi «Eesti, ajutisi templeid 1918—1920» ja viies R. Berqvisti «Eesti okupeerimine aastail 1940—1945». Molemad kogud teenisid hõbetatud pronksmedali.

Uued telefonikaardid kasutusele

Esimene telefonikaardiautomaat e. taksofon töötab Eestis hotellis Olümpia alates 1. veebruarist 1993.

Vahepeal on Eesti Telefon proovinud mitmeid erinevaid taksofone ja on otsustanud loobuda mitmekordse kasutusega kaardidest ning üle minna firma Schlumbergeri mikroprotsessor e. chip-kaartidele. Alates aprillist lõputult hakati asendama seni kasutusel olnud Alcatel-i magnetkaardi taksofone.

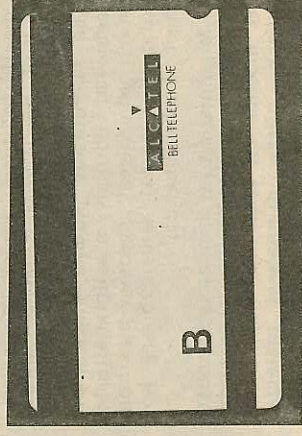
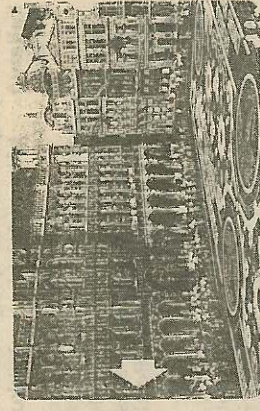
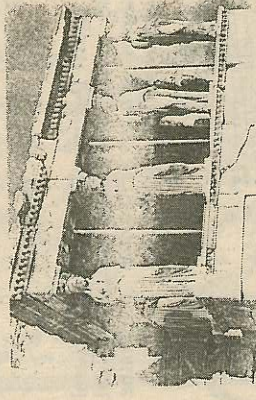
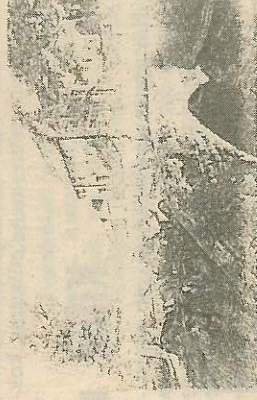
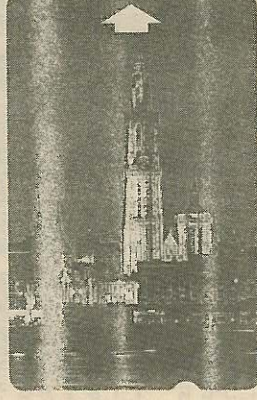
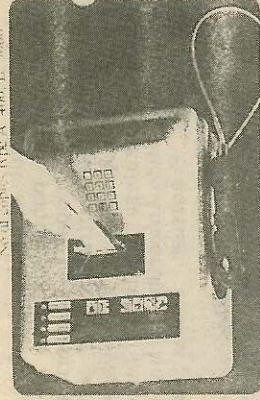
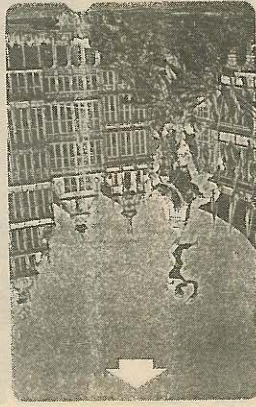
Uued kasutusele tulevad chip-kaardid on väärtusega 30, 50 ja 100 krooni, ning need annab taksofon peale tühjaksrääkimist tagasi.

Järgnevalt püüame anda ülevaate seni Eestis kasutusel olnud telefonikaardidest.

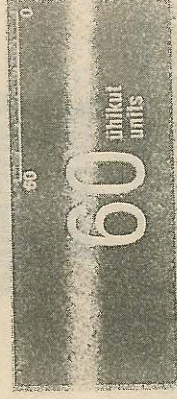
I seeria — kaheksa erineva pildiga Alcatel-i magnetkaarti ilmus müügile 1. veebruaril 1993.

Kaartide tiraazid on antud tabelina:

Uhine tagakülg.

1993. a. teisel poolel monteeriti testimiseks 5 Landis ja Gyr optilise kaardiga taksofoni. Valmistati kaht tüüpi kaarte: hinnaga 28 krooni ja 115 krooni. Kogutiraaž oli 8000 eks.

1. jaanuarist 1994 laskis Eesti Telefon käbele II magnetkaartide seeria, mis oli esimeseks eestaineliseks ja ainult Eesti jaoks trükitud ning sai seetõttu tahaküljele teksti:

card no type card	1	2	3	4	5	6	7	8
type A (250 EEK)	400	400	200	400	400	200	400	400
type B (30 EEK)	3000	3000	1000	3000	3000	1000	3000	3000

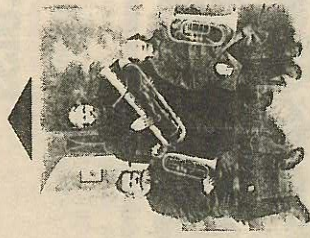
«EESTI TELEFON/Esimene partii, 1993». (Tabelis «F»-iga märgitud). Samade kaartide hilisem trükk omas tagaküljel vaid teksti «EESTI TELEFON» (ja muidugi liigile vastavad tähte).

Väärtused ja väljalaskevõud olid järgmised.

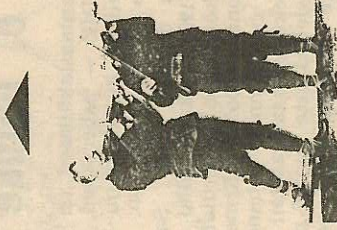
card No. card type	9	10	11	12	13	14	15	16
type A	F	7500	7500	7500	7500	7500	7500	7500
		8750	8750	8750	8750	8750	8750	8750
type B	F	7500	7500	7500	7500	7500	7500	7500
		10000	10000	10000	10000	10000	10000	10000
type C	F	7500	7500	7500	7500	7500	7500	7500
		10000	10000	10000	10000	10000	10000	10000
type D	F	2500	2500	2500	2500	2500	2500	2500
		8750	8750	8750	8750	8750	8750	8750

1994. a. juunis lasti laulupeoks välja neljakaardine seeria magnet kaarte:

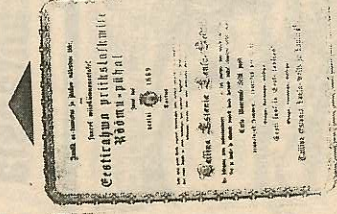
EESTI TELEFON
Hind: 300.- EEK

Kuusali pillimehed — 3000 eka.

EESTI TELEFON
Hind: 150.- EEK

Viiuldajad — 15 000 eka.

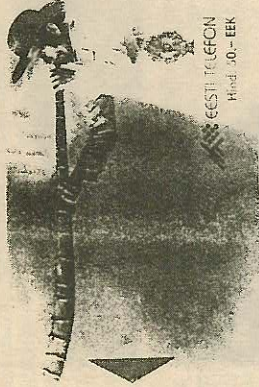

EESTI TELEFON
Hind: 300.- EEK

Kuulutus — 2000 eka.

Uued telefonikaardid

(Aigus 4. lk.)

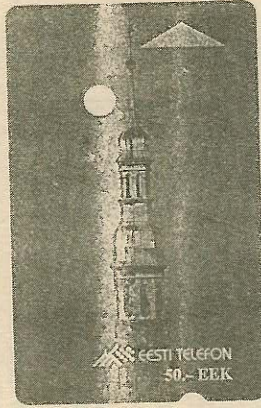
ESTI TELEFON
Hind 30.-EEK

Sarvepuhuja — 30 000 eks.

Viimane magnetkaartide seeria — kolm kaarti, ilmus jaanuaris 1995. 20-krooniste tiraaž oli 13 000 ja 50-kroonistel (2 erinevat) 24 000 tk.

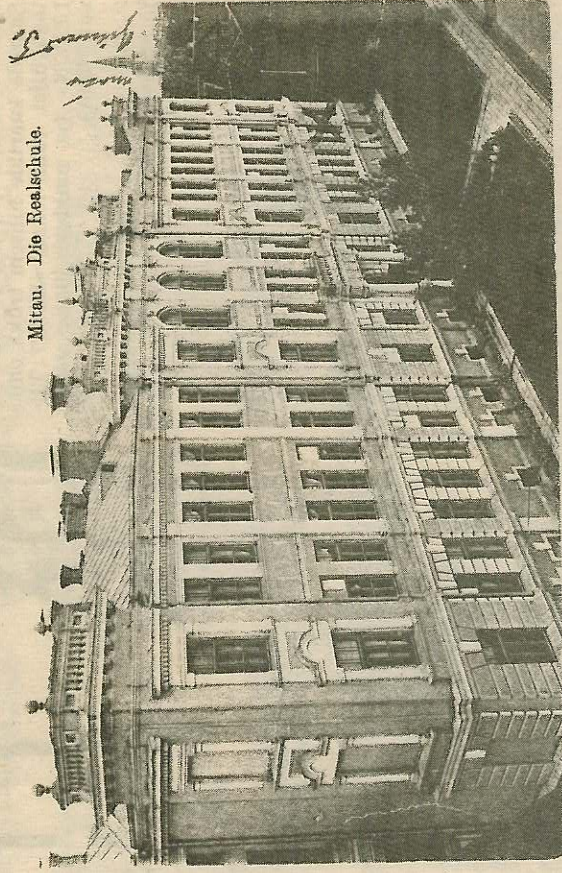
20.-EEK

ESTI TELEFON
50.-EEK

20.-EEK

Mitau. Die Realschule.

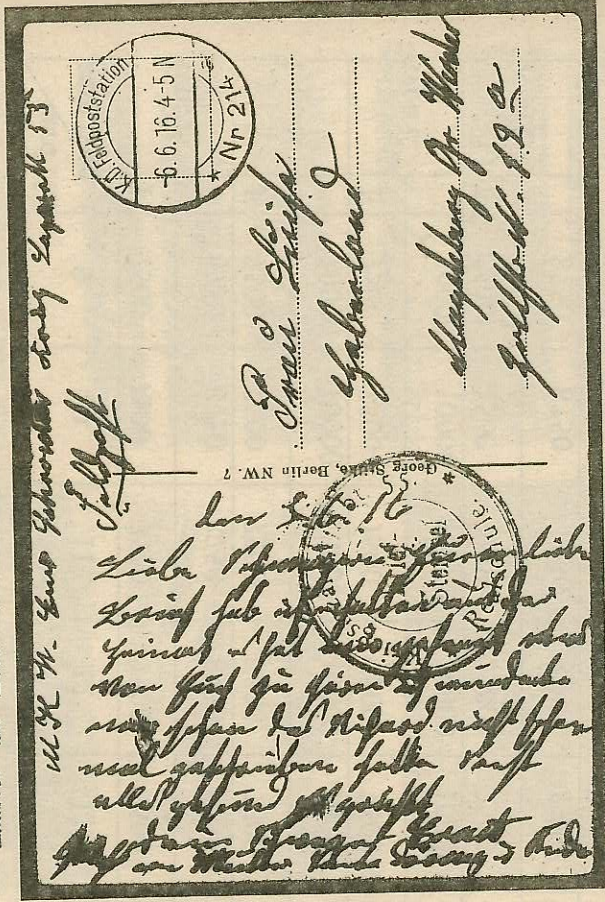
Püüpoolelt on näha Müitavi Reaalkool, millel tindiga rist ja tekst «mein Zimmer 5».

Tagaküljel on positiivne K. D.Feldpoststation Nr. 21426. 6. 16 ja väliposti kummitempel Kriegslazarett Abt. 55, Realschule/Briefstempel.

Kaart on saadetud Sakamaale Magdeburgi.

Taoline kaart on enamoodi väliposti maksimumkaardiks.

Toimetus oleks väga huvitatud, kas on teada ka teisi «maksimumkaarte» ka Eesti territooriumilt?

Fantasia sedeleil e. natuke NOTGELDIDIST

Eriiselt fantaasiaküllased on saksa NOTGELDID — paberrahad, milleid ka meil on küllalt palju liikvel olnud ja veel praegugi on.

Notgeldide õitseaeag oli Saksamaal 1917—1923 aastail, millal neid anti välja kõikvõimalike asulate ja organisatsioonide poolt. Erinevate sedelite arv on kümneid tuhandeid. Veel seitsmekümnendal aastail võis erinevaid sedeleid osta kuni 5 penni tükk sajaste pangavärskete pakki-dena.

Praegu on huvi notgeldide vastu kasvanud. Seda tänu just koduloomaaineliste kogude suurele populaarsusele. Sellele vaatamata on sedelite

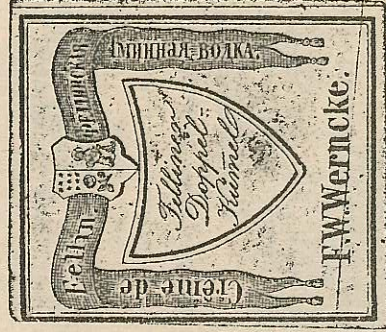
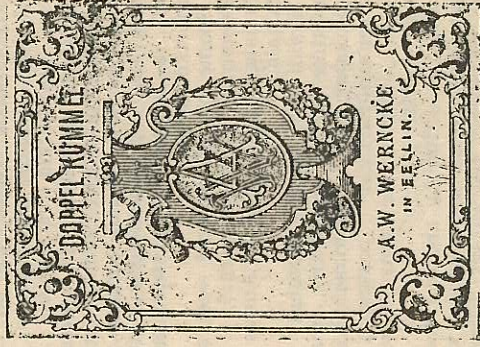
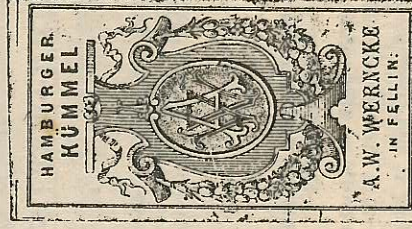
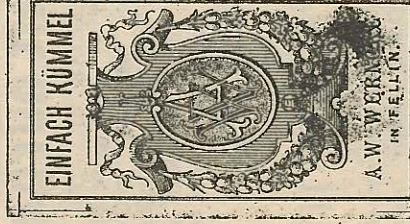
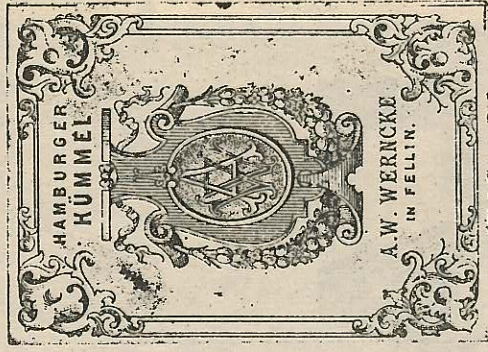
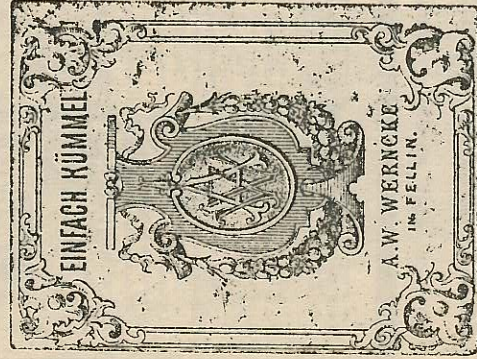
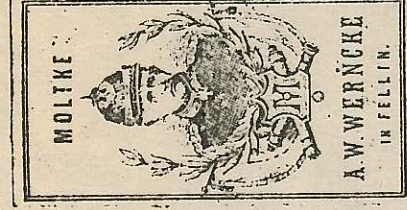
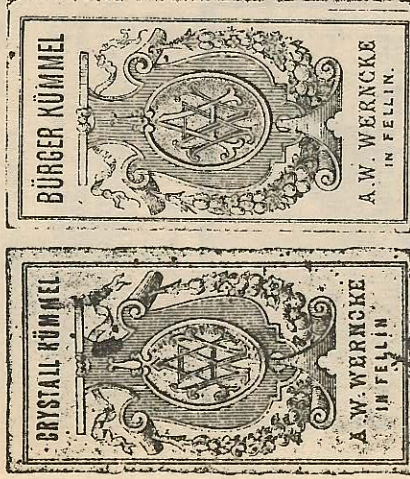
hinnad üldiselt madalad, jäädes enamuses 0,5—2,0 DEM-i piiridesse. (Järg 3. lk.)

Piltidel näete: Heiligendammi 50 penni 1922. aastast,

Brodni 75 penni 1922. aastast

Kollektsioon elustub

Minu kollektsioonis on mõniküm-
mend pudelietiketti, mis pärit Vil-
jandis valmistatud jookide pudeli-
telt moodunud sajandi viimasest
veerandist. Etikettidel on valmistaja
nimi, jooji nimetus ja on need
sildid üsna tagasihoidliku välimu-
sega. Ühked värvilised, lakiga kae-
tud etiketid ilmusid välja alles sa-
jandi viimasel kümnel.

Mis joojid need aga päris olid,
kuidas joojad neisse suhtusid, seda
peab seletama ilmselt vaid oma fan-
taasia. Siiski mitte. Võib juhtuda et
leidub tunnustaja, kes kõike üsna
hästi teab. Tuleb leida õige mees
ja see seletab moodunud sajandi
80. aastate kohta:

«... see sõitis «Moltke» pudeliga
(selleaegne kuulus köömennaps)
koik talud läbi...»

«... saksakambris joodi häid joo-
ke: kallist konjakit, rootsi punsi,
valitud veini... Issand, valget vii-
na ometi niisugune kihelkonna-
kohtumes suhu ei võtnud, olgu
vaevalt kristallkümlit või «Moltket».

«Mis kõik peenviimade valmistaja-
miks tarvitati! Kristallkümlit kris-
tallid olid kanamunavalgest, Riia
palsam valmistatakse kõiksugu tai-
medest ja muust kraamist, mille
hulka käivad kopra suguosade ker-
rad. Roosilikööri valmistamiseks tar-
vitati ehtsat roosioli. «Goldwasseri»
jaoks õige õhukeseks lõõrutud kulla-
lehekese jne.»

Kas see tunnistaja on ka usaldus-
väärne? On küll, ta töötas valla-
kirjutajana ja kohtukirjutajana
ning nägi, mida tollal joodi, oli as-
jale aga veelgi lähedamal: oli 1893.
aastal Viljandis baarmen ja 1894–98
töötas piiritusevabrikus. Kirjanik
August Kitzberg nimelt oli see mees.

Leiati oma kollektsioonis kõigi ni-
metatud jookide etiketid. A. W.
Werncke on Viljandis valmistanud
«Moltket», Kristallkümlit, konja-
kit, roosilikööri, Riia palsamit ja
muudki. A. Rosenberg konjakit ja
H. Dexling (mõlemad ikka, Viljan-
dis) nii «Goldwasserit» kui ka Riia
palsamit.

Üks populaarsemaid jooke paistab
tollal olevat olnud kümmel ehk
köömennaps. Vaadake lisatud foto-
delt, kui palju erinevaid kööme-
napse tollal, üle saja aasta tagasi,
Viljandis valmistati:

«Moltke» — (huvitav, Preisi kind-
ralfeldmarssal Viljandi pudelietike-
til);

Felliner Doppel Kümmel — Viljan-
di kahekordne köömennaps;

Einfach Kümmel — lihtne köö-
menaps;

Hamburger Kümmel — Hambur-
gi köömennaps;

Bürger Kümmel — linnakodaniku
köömennaps;

Crystal Kümmel — kristallküö-
menaps;

Doppel Kümmel — kahekordne
köömennaps.

Nagu näha, on silte kahes suuru-
ses. Väikesed on 1/8-toobiliselt pu-
delit, suured 1/4-toobiliselt pude-
lit.

Tutvustame kirjandust

1995-1996

LAPE

POSTIMERKILUETTELO – FRIMÄRKSKATALOG

SUOMI/FINLAND
1856-1995AHVENANMAA/LAND
1918-1995EESTI/ESTLAND
1918-1995LAPE-POSTIMERKILUETTELO
-KATALOGSoome 1856-1995 - Ahvenamaa
1984-1995 - Eesti 1918-1995.

Jõudis müügile uus LAPE postimerkikataloog. Kataloogis on esitatud kõik Soome, Ahvenamaa ja Eesti postimergid värvitruukis hindadega puhastele ja tembeldatud eksemplaridele. Soome markide puhul on ära toodud hinnad ka vastavate postisaadetiste (kuni ümbrike kohta).

Soome osa täiendavad veel autopakimergid, välipostimergid, Ida-Karjala, Põhja-Inkeri, Aunus ja Karjala.

Eraldi on lisatud loetelud posti ametlike aastakomplektide, maksumarkartide, automaadvihikute, automaadimarkide, postmargivihikute, jõulumarkide ning tervikaskade kohta.

Ära on toodud ka andmed Soomes kasutatud vené postmarkide kohta ja tähtsamad postitaksid Soomes. LAPE kataloog on ainsus, kus

kõrvuti Eesti markide värvilise margipildiga võime leida ka kõigi meie postmarkide reaalhinnad vastavalt.

Trükitud Tammisaaris 1995. a. 464 lk Hind Soomes 165 marka.

TEKIB Nr. 1 (10)

Äsjailmunud number on pühendatud poliitkute, diplomaatide ja riigitegelaste eksliibristele. Eraldi artiklid on E. Uugilt, E. Littoverilt, H. Lahilt, K. Leibilt ja A. Kaljolt. Eesti eksliibrise Sveitsi-matkast vestab Valdur Tulnola.

SP-LEHTI Nr. 1/95

Kohe esikaane siseküljel on peal-kiri: «Eesmärgiks 2 bussitait Eivasse» (Estonia-näitusele).

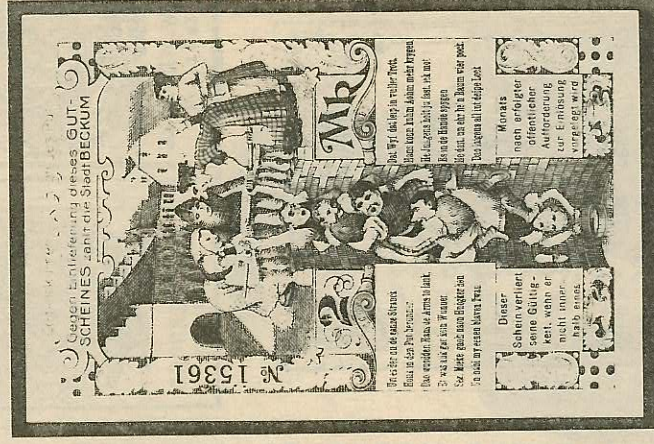
H. Hohndorf kirjutab kuuel leheküljel Ahvenamaa postist. Neljalit leheküljelt saab lugeda Hispaania postmarkide kasutusest Andorra.

Eesti lugujale huvipakkuvam on A. Leppä kirjutis «Venemaal mineva posti eeskirjadest 1900. aastal». Ka Eesti fiilatihistide leheküljed on selles numbris.

Fantaasia sedeleil

(Afgus 2. lk.)

Tänaaks on välja antud kümneid notgeidide katalooge (osariikide, piirkondade ja linnade kaupa), mille kogumaksumus ulatub mitmele tuhandele DEM-ile. Ometi ei ole veel kõik notgeidid katalogiseeritud.

Beckumi 2 marka 1918. aastast.

Siit nurgast ja
sealt nurgast

FILATEELIAS nr. 3/95 ilmus vene 1995. a. eritemplite plaan, 25 eritemplist on viis pühendatud «Suure Võidus» 50. aastapäevale.

Esimese päeva templeid on plaanis 18. Kuupäevad olid aga veel lahtised

Eesti Posti uus rivitempel «REK LAAM POSTI TEEL» näib olevat

vaiksest kasutusele jõudnud. Templeivärv must. Kohaliku kirja puhul jääb täielikult puudu kuupäev, samuti postitamise koht. Kas need postiliidu nõudmised on annulleeritud UPU või unustatud Eesti Posti poolt?

Toimetaja Jaan Otsason

Toimetuse aadress:
EE0090 Tallinn, pk. 376
Väljaandja: AS HISAR LTD,
aadress. EE3210 PÜHALEPA,
Palade.

- AS «Tareste» trüükikoda, 06. 95.
Tell. 344. 800. Maht 1 trkp.

Hind 5 krooni.